

ISTORIJS BENDROSIOS PROGRAMOS PRITAIKYMAS ŽEMŲ (RIBOTO INTELEKTO) GEBĖJIMŲ MOKINIAMS

Ugdymo tikslas

Siekti, kad mokiniai įgytų istorijos žinių ir supratimo, skatinti domėtis savo ir kitų šalių praeitimi, ugdyti jų socialinę kompetenciją, parengti mokymuisi pagal mokinio gebėjimams pritaikytą vidurinio mokymo programą.

Ugdymo uždaviniai

Siekdami istorijos dalyko tikslo, mokiniai:

- įgyja supratimą apie savo gyvenamosios vietovės, Lietuvos, Europos ir pasaulio reikšmingiausius įvykius bei reiškinius nuo seniausių laikų iki šių dienų;
- mokosi sieti istorinius Lietuvos ir pasaulio įvykius ir reiškinius;
- renka iš mokytojo nurodytų šaltinių informaciją apie praeityje vykusius istorijos įvykius ir reiškinius;
- su papildoma pagalba perteikia savo supratimą apie Lietuvos ir pasaulio istorinius įvykius ir reiškinius;
- domisi savo gyvenamosios vietovės, Lietuvos, Europos ir pasaulio istorine praeitimi, ugdo si pagarbą praeities kartų kultūriniam palikimui.

Mokinių gebėjimų raida

Veiklos sritis	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 klasės
1. Istorijos raidos supratimas	Remdamiesi savo gyvenamosios vietovės, Lietuvos, kaimyninių šalių ir Europos praeities epizodais, aiškina žmogaus gyvenimo kaitą praeityje.	Remdamiesi pasaulio ir Lietuvos praeities įvykiais, aiškina apie žmogaus gyvenimo kaitą senovėje, viduramžiais, naujųjų laikų pradžioje.	Remdamiesi pasaulio, Lietuvos praeities įvykiais ir reiškiniais, aiškina apie žmogaus gyvenimo kaitą naujaisiais ir naujaisiais laikais.
2. Orientavimasis istoriniame laike ir erdvėje	Pateikia keletą reikšmingiausių savo gyvenamosios vietovės, Lietuvos, kaimyninių šalių ir Europos įvykių, bando priskirti istorijos laikotarpiams. Parodo per istorijos pamokas nagrinėtų svarbiausių Lietuvos istorijos įvykių vietas.	Pateikia keletą reikšmingiausių pasaulio ir Lietuvos įvykių bei reiškinių ir bando priskirti juos senovės, viduramžių istorijos laikotarpiams. Parodo per istorijos pamokas nagrinėtų svarbiausių Lietuvos ir pasaulio įvykių vietas.	Pateikia keletą reikšmingiausių pasaulio ir Lietuvos įvykių bei reiškinių, ir bando priskirti juos naujųjų ir naujaisiųjų laikų istorijos laikotarpiams. Parodo per istorijos pamokas nagrinėtų svarbiausių Lietuvos ir pasaulio įvykių vietas.
3. Istorijos tyrimas ir interpretavimas	Iš mokytojo nurodytų šaltinių renka informaciją apie gyvenamosios vietovės, Lietuvos, kaimyninių šalių ir Europos istorijos įvykius.	Iš mokytojo nurodytų šaltinių renka informaciją apie reikšmingiausius senovės, viduramžių, pasaulio ir Lietuvos įvykius bei reiškinius.	Iš mokytojo nurodytų šaltinių renka informaciją apie reikšmingiausius naujųjų ir naujaisiųjų laikų pasaulio ir Lietuvos įvykius bei reiškinius.

Turinio apimtis. 5–6 klasės

Žmogus ir istorija. Mokiniai aptaria, kaip mes suprantame praeitį.

Gyvenamoji vietovė praeityje ir dabar. Aptaria epizodus iš savo šeimos, giminės istorijos. Susipažįsta su savo kaimo, miestelio arba miesto istorinėmis ir kitomis atmintinomis vietovėmis. Susipažįsta su svarbiausiais savo rajono, regiono istorijos ir kultūros objektais. Pasirinktinai aptaria kelių žymiausių gyvenamosios vietovės, rajono ir regiono žmonių gyvenimo epizodus.

Lietuvos istorijos epizodai. Susipažįsta su gamtinėmis sąlygomis ir mūsų protėvių gyvenimu seniausiais laikais. Mokydamiesi apie baltus, nagrinėja kasdienio gyvenimo epizodus. Aptaria, kaip kūrėsi Lietuvos valstybė, kokie buvo santykiai su kaimynais. Aptaria kasdienio žmonių gyvenimo LDK epizodus. Nagrinėja kasdienio žmonių gyvenimo epizodus Lenkijos ir Lietuvos valstybėje. Susipažįsta su lietuvių raštijos ir spaudos raidos epizodais ir to meto mokyklomis. Aiškinasi, kaip neliko Lietuvos – Lenkijos valstybės. Aptaria, kaip gyveno Lietuvos gyventojai Rusijos imperijoje. Susipažįsta, kaip XX a. pradžioje buvo atkurta Lietuvos valstybė. Nagrinėja kasdienio žmonių gyvenimo epizodus Lietuvoje tarp dviejų pasaulinių karų. Nagrinėja nacių ir sovietinės okupacijos epizodus Lietuvoje. Susipažįsta su Lietuvos nepriklausomybės atkūrimu XX a. pabaigoje ir įsijungimu į Europos tautų bendriją. Aptaria kasdienio žmonių gyvenimo sovietinėje ir nepriklausomoje Lietuvoje epizodus. Pasirinktinai nagrinėja kelių svarbiausių visuomenės, meno, mokslo ir kultūros atstovų veiklą Lietuvos istorijoje.

Lietuvos kaimynai. Susipažįsta su Lietuvos kaimyninių valstybių gyvenimo ryškiausiais praeities epizodais.

Europos istorijos epizodai. Aptaria Europos žmonių gyvenimą senaisiais laikais. Susipažįsta su viduramžių Europos kasdienio žmonių gyvenimo ir kultūros savitumais. Aiškinasi krikščionių bažnyčios vaidmenį žmonių gyvenime. Aiškinasi, kaip keitėsi žmonių gyvenimas Europoje naujaisiais laikais. Susipažįsta su pasaulinių karų padariniais. Aptaria kasdienio žmonių gyvenimo epizodus Europoje tarp dviejų pasaulinių karų. Susipažįsta su Europos žmonių gyvenimu po Antrojo pasaulinio karo. Pasirinktinai nagrinėja kelių svarbiausių visuomenės, meno, mokslo ir kultūros atstovų veiklą Europos istorijoje.

Turinio apimtis. 7–8 klasės

Žmogus istorijoje. Mokiniai susipažįsta su rašytiniais ir vaizdiniais nagrinėjamų laikotarpių istorijos šaltiniais (paveikslais, pasakojimais ir kt.).

Priešistorės žmogus. Aptaria kai kuriuos priešistorės kasdienio žmonių gyvenimo ypatumus.

Senovės Rytų civilizacijos. Susipažįsta su reikšmingiausiais senovės Rytų civilizacijų pasiekimais ir aptaria kasdienio žmonių gyvenimo bruožus.

Antikos civilizacijos. Susipažįsta su žmogaus gyvenimu senovės Graikijoje ir Romoje. Susipažįsta su graikų ir romėnų kultūros laimėjimais (olimpinėmis žaidynėmis, teatru, architektūra). Aiškinasi, kokie buvo mūsų protėvių ryšiai su antikos civilizacijomis.

Viduramžiai. Mokosi apibūdinti žmonių gyvenimą viduramžiais. Susipažįsta su viduramžių krikščionių bažnyčia. Susipažįsta su ikikrikščioniškąja ir krikščioniškąja Lietuvos visuomene. Aptaria Lietuvos valstybės susikūrimą ir krikštą. Susipažįsta su pasaulio ir Lietuvos viduramžių kultūra (mokyklomis, universitetais, menu).

Ankstyvieji naujieji laikai. Aiškinasi europiečių geografinių atradimų reikšmę. Susipažįsta su ryškiausiais Vakarų Europos ir Abiejų Tautų Respublikos baroko kultūros pavyzdžiais. Aiškinasi kasdienio žmonių gyvenimo Europoje ir Abiejų Tautų Respublikoje ypatumus. Nagrinėja karaliaus valdžios stiprinimo reikšmę to meto Europos valstybėms.

Turinio apimtis 9–10 klasės

Pasaulis ir Lietuva XVII a. antrojoje pusėje – XX a. pradžioje. Susipažįsta su Anglijos ir Prancūzijos valdymu XVII a. pab. – XVIII a. Aptaria žmonių gyvenimą Abiejų Tautų Respublikoje, santykius su kaimyninėmis valstybėmis, kultūrinio gyvenimo bruožus. Kalbama apie JAV Nepriklausomybės karą ir Prancūzijos revoliuciją. Aptaria Švietimo epochos idėjų poveikį Lietuvos visuomenei. Aptaria pastangas reformuoti Abiejų Tautų Respubliką ir valstybės žlugimą. Susipažįsta su Napoleono epochos bruožais, Rusijos imperijos valdymu Lietuvoje ir priešinimusi jam. Aptaria, kaip keitėsi ūkis pareinat iš viduramžių į naujuosius laikus. Aiškinasi lietuvių tautinio sąjūdžio poveikį atkuriant Lietuvos valstybę. Susipažįsta su mokslo, technikos, pasaulio ir Lietuvos meno pokyčiais. Susipažįsta su kasdienio žmonių gyvenimo Europoje ir Lietuvoje XVII a. antrojoje pusėje – XX a. pradžioje bruožais.

Pasauliniai karai ir tarpukario laikotarpis.

Aiškinasi Pirmojo pasaulinio karo priežastis ir padarinius. Aiškinasi Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo aplinkybes. Susipažįsta su pagrindinėmis pokario Europos problemomis. Susipažįsta su Lietuvos ūkio ir kultūros laimėjimais. Nagrinėja kasdienį pasaulio ir Lietuvos žmonių gyvenimą. Susipažįsta su Antrojo pasaulinio karo priežastimis ir padariniais. Aiškinasi karo metu įvykdytus nusikaltimus žmogiškumui, aptaria holokaustą. Aptaria Lietuvos nepriklausomybės netekimo priežastis, SSRS ir nacių okupacijos padarinius Lietuvai.

Pasaulis ir Lietuva XX a. antrojoje pusėje – XXI a. pradžioje.

Susipažįsta su pasaulio susipriešinimu po Antrojo pasaulinio karo. Nagrinėja sovietų valdžios ypatumus Lietuvoje ir pasipriešinimą jai. Susipažįsta su siekiais suvienyti Europą. Susipažįsta su žmogaus teisių padėtimi demokratinėse ir diktatūrinėse valdymo santvarkose, pasipriešinimu komunistiniam režimui. Aiškinasi SSRS ir pasaulinės komunizmo sistemos žlugimo priežastis ir šių įvykių poveikį žmonėms. Aptaria Lietuvos valstybės nepriklausomybės atkūrimo aplinkybes. Susipažįsta su posovietinių valstybių problemomis. Aiškinasi Lietuvos kultūrinio gyvenimo suvaržymus sovietmečiu. Aiškinasi kasdienio žmonių gyvenimo pokyčius pasaulyje ir Lietuvoje.

ISTORIJOS BENDROSIOS PROGRAMOS PRITAIKYMAS NEŽYMIAM SUTRIKUSIO INTELEKTO MOKINIAMS

Ugdymo tikslas

Suteikti mokiniams elementarių istorijos žinių ir supratimo, skatinti domėtis savo ir kitų šalių praeitimi, ugdyti jų socialinę kompetenciją.

Ugdymo uždaviniai

Siekiant istorijos dalyko tikslo, mokiniams padedama:

- susipažinti su savo gyvenamosios vietovės, Lietuvos, Europos reikšmingiausiais įvykiais nuo seniausių laikų iki šių dienų;
- naudotis iš mokytojo nurodytų šaltinių informacija apie istorijos įvykius ir reiškinius;
- suvokti ir bandyti išvardyti po kelis Lietuvos ir Europos istorijos įvykių bruožus;
- domėtis ir pažinti savo gyvenamosios vietovės, Lietuvos, Europos ir pasaulio istorinę praeitį, ugdyti pagarbą praeities kartų kultūriniam palikimui.

Mokinių gebėjimų raida

Veiklos sritis	5–6 klasės	7–8 klasės	9–10 klasės
1. Istorijos raidos supratimas	Remdamiesi konkrečiais epizodais iš savo gyvenamosios vietovės, Lietuvos praeities, susipažįsta su žmonių gyvenimu praeityje.	Remdamiesi konkrečiais epizodais iš Lietuvos ir Europos praeities, susipažįsta su žmonių gyvenimu praeityje.	Remdamiesi epizodais iš pasaulio, Lietuvos praeities bei šiandienio gyvenimo įvykiais, aiškina žmogaus gyvenimą.
2. Orientavimasis istoriniame laike ir erdvėje	Bando atpažinti Lietuvos žmonių gyvenimo ypatumus pagal pateiktą istorijos laikotarpį.	Bando atpažinti Lietuvos ir Europos žmonių gyvenimo ypatumus pagal pateiktą senovės, viduramžių istorijos laikotarpį.	Bando atpažinti pasaulio ir Lietuvos žmonių gyvenimo ypatumus, pagal pateiktą naujųjų ir naujausiųjų laikų istorijos laikotarpį.
3. Istorijos tyrimas ir interpretavimas	Renka iš mokytojo nurodytų šaltinių informaciją apie Lietuvos istorinius įvykius.	Renka iš mokytojo nurodytų šaltinių informaciją apie Lietuvos ir Europos istorinius įvykius.	Renka iš mokytojo nurodytų šaltinių informaciją apie pasaulio ir Lietuvos istorinius įvykius.

Turinio apimtis. 5–6 klasės

Žmogus ir istorija. Mokiniai aptaria, kokie daiktai, knygos, pasakojimai padeda mums suprasti žmonių gyvenimą praeityje.

Gyvenamoji vietovė praeityje ir dabar. Aptaria ryškiausius epizodus iš savo šeimos ar giminės praeities. Susipažįsta su savo kaimo, miestelio arba miesto įžymiomis vietovėmis. Susipažįsta su svarbiausiais savo rajono, regiono įžymiomis vietovėmis.

Lietuvos istorijos epizodai. Aptaria mūsų protėvių kasdienio gyvenimo epizodus. Sužino, kaip Lietuvos valdovas Mindaugas sukūrė Lietuvos valstybę, kaip gyveno bajorai, miestiečiai ir valstiečiai LDK bei Lenkijos ir Lietuvos valstybėje. Aiškinasi Lenkijos ir Lietuvos žlugimo priežastis. Aiškinasi Lietuvos gyventojų padėtį po valstybės žlugimo. Susipažįsta, kaip XX a. pradžioje buvo atkurta Lietuvos valstybė. Aptaria kasdienio žmonių gyvenimo epizodus Lietuvoje tarp dviejų pasaulinių karų. Nagrinėja nacių ir sovietinės okupacijos epizodus Lietuvoje. Susipažįsta

su Lietuvos nepriklausomybės atkūrimu XX a. pabaigoje. Aptaria kasdienio žmonių gyvenimo sovietinėje ir nepriklausomoje Lietuvoje epizodus.

Europos istorijos epizodai. Aptaria kaip gyveno senieji europiečiai. Susipažįsta su viduramžių Europos kasdienio žmonių gyvenimo savitumais. Aptaria, kaip keitėsi žmonių gyvenimas Europoje naujųjų laikų pradžioje. Susipažįsta su pasaulinių karų padariniais. Aiškinasi žmonių gyvenimo skirtumus demokratinėse ir diktatūrinėse valstybėse XX a.

Turinio apimtis. 7–8 klasės

Priešistorės žmogus. Aptaria priešistorės kasdienio žmonių gyvenimo ypatumus; jų verslus, būstus, aprangą, mitybą.

Antikos civilizacijos. Susipažįsta su senovės graikų ir romėnų kasdienio gyvenimo bruožais. Aiškinasi, kaip gyveno krikščionys.

Viduramžiai. Aptaria riterių, valstiečių ir miestiečių kasdienio gyvenimo epizodus viduramžiais. Susipažįsta su žmonių gyvenimų Lietuvoje savitumais viduramžiais. Sužino apie Lietuvos valdovą Mindaugą ir valstybės sukūrimą. Aptaria, kaip buvo krikštijama Lietuva. Susipažįsta su pasaulio ir Lietuvos viduramžių kultūros pasiekimais; žymiausiais, meno, mokslo paminklais.

Ankstyvieji naujieji laikai. Aiškinasi, kokios buvo svarbiausios europiečių kelionės į kitus kraštus, kokia buvo senovės graikų ir romėnų kultūra, kokie pasikeitimai įvyko tikėjime. Susipažįsta su ryškiausiais Vakarų Europos ir Abiejų Tautų Respublikos baroko kultūros pavyzdžiais; bažnyčiomis, rūmais. Aiškinasi kasdienio žmonių gyvenimo Europoje ir Abiejų Tautų Respublikoje ypatumus naujųjų laikų pradžioje.

Turinio apimtis. 9–10 klasės

Pasaulis ir Lietuva XVII a. antrojoje pusėje – XX a. pradžioje. Susipažįsta su išskirtiniu karaliaus vaidmeniu to meto valstybėse. Aptaria Abiejų Tautų Respublikos kultūrinio gyvenimo bruožus. Susipažįsta su Napoleono epocha. Aptaria Lietuvos bajorų, miestiečių ir valstiečių gyvenimą Rusijos imperijoje. Aiškinasi, kaip lietuviai siekė atkurti valstybę. Susipažįsta su mokslo, technikos, pasaulio ir Lietuvos meno pokyčiais. Susipažįsta su kasdiniu žmonių gyvenimu Europoje ir Lietuvoje XVII a. antrojoje pusėje – XX a. pradžioje.

Pasauliniai karai ir tarpukario laikotarpis.

Aiškinasi Pirmojo pasaulinio karo poveikį žmonių gyvenimui. Aiškinasi, kaip lietuviams pavyko atkurti valstybę. Susipažįsta su pagrindinėmis pokario Europos problemomis. Aptaria žmogaus gyvenimą demokratinėje ir diktatūrinėje visuomenėje. Aptaria kasdienį pasaulio ir Lietuvos žmonių gyvenimą. Susipažįsta su Antrojo pasaulinio padariniais. Aiškinasi karo metu įvykdytus nusikaltimus žmogiškumui ir holokaustą. Aptaria Lietuvos nepriklausomybės netekimo priežastis, SSRS ir nacių okupacijų poveikį Lietuvos žmonių gyvenimui.

Pasaulis ir Lietuva XX a. antrojoje pusėje – XXI a. pradžioje.

Susipažįsta su žmonių gyvenimu pasibaigus Antrajam pasauliniam karui. Aptaria sovietų valdžios Lietuvoje bruožus ir pasipriešinimą sovietams. Susipažįsta su žmogaus gyvenimu demokratinėse ir diktatūrinėse valstybėse, pasipriešinimu komunistiniam režimui. Aiškinasi, kaip žlugo SSRS ir kokie pokyčiai įvyko žmonių gyvenime. Aptaria Lietuvos valstybės nepriklausomybės atkūrimo aplinkybes. Aiškinasi Lietuvos kultūrinio gyvenimo suvaržymus sovietmečiu ir kasdienio žmonių gyvenimo pokyčius pasaulyje ir Lietuvoje.